

WINGS & ROOTS

Muzikale wereldburgers

za 09 feb 2020
20.00 Kamermuziekzaal

Wings & Roots:

Evi Filippou: percussie & zang

Andrea Voets: harp & zang

John Kameel Farah: piano & synths

Shishani Vranckx: gitaar & zang

Andrea Voets: concept, artistieke, muzikale leiding, research en samenstelling

Shishani Vranckx, Bodek Janke,

John Farah, Andrea Voets: muziek

David Collier: video

Andrea Voets, Kimberly Major: dramaturgie

Glenn Helberg: interviews

Simon Kelaita: techniek

De Balie, Stichting Nieuwe Helden:

inhoudelijke en artistieke begeleiding

Luke Deane, Andrea Voets: soundscape

John Farah: tekening Wings & Roots

Wings & Roots is mogelijk gemaakt door De Balie (Amsterdam), Resonate Productions, FPK, AFK, Stichting Nieuwe helden

WERELDMUZIEK

Scan de qr-code en lees meer over dit concert

Getipt voor jou

za 15.02.2020
20.00 Kamermuziekzaal

Nihan Devecioglu & Friends
Een zee vol herinneringen

Vaar van haven tot haven met polyglot Nihan Devecioglu en ontdek traditionele en geïmproviseerde muziek van een van de rijkste regio's uit de geschiedenis.

Digitale programmaboekjes

Welkom op het festival Têtes-à-têtes. Het Concertgebouw wil je optimaal van de intieme festivalsfeer van Têtes-à-têtes laten genieten. We gingen bovendien op zoek naar een milieuvriendelijk alternatief voor papieren programmaboekjes. Daarom bieden we de achtergrondinformatie bij dit festival enkel digitaal aan. Bereid je voor of geniet na van dit concert met de programmatoelichting door Anna Vermeulen en biografieën op concertgebouw.be/tetes-a-tetes.

Dank om geen schermen te gebruiken tijdens de voorstelling om de concertbeleving van je medebezoekers niet te verstoren. Wij horen graag je mening over onze digitale programmaboekjes tijdens deze testmaand. Laat ons weten wat je ervan vond via info@concertgebouw.be, of spreek een van onze Concertgebouw-medewerkers aan.

Laat je helemaal onderdompelen in de festivalsfeer

Podcast

Scherp je luisterervaring aan door je onder te dompelen in de podcastreeks van muziekfilosoof Tomas Serrien en radiomaker Annick Lesage (Klara). In vijf afleveringen van een halfuur gaan zij samen met gasten Arne Deforce, Pieter Bergé, Joke Hermsen, Manu Keirse en Paul Robbrecht op zoek naar wat luisteren nu echt is en kan betekenen.

In samenwerking met Klara.

Muzikale installatie LOVE SONG

Voor zijn installatie *LOVE SONG* verzamelde Serge Verstockt dozen vol rode hartjes met een bijzondere eigenschap: het zijn namelijk ook recorders. Een heel seizoen lang vroeg hij de muzikanten om een liefdeslied op te nemen. Pik een hart uit het rumoer van velen en houd het tegen je oor. Een project van ChampdAction.

Pop-up café

Laat de luisterervaring nog wat nazinderen en geniet na de voorstelling van een glas met zicht op Brugge by night in ons stemmig pop-up café met aangepaste muziek.

Biografieën

Andrea Voets (NL/BE/DE/GR) maakte in 2016 haar eerste documentaire-concert *Xenita*, gebaseerd op interviews met Griekse crisis-migranten. Hierna ontwikkelde zij het concept 'musical journalism' en richtte ze de bijhorende organisatie Resonate Productions op. Met 'musical journalism' wil ze emotionele blinde vlekken in de samenleving aan het licht brengen. Voets is opgeleid als harpiste en filosofe in Berlijn en Amsterdam en geeft les aan het Hanns Eisler Conservatorium in Berlijn. **Sinds** 2018 creëert ze documentaire-concerten bij debatcentrum De **Balie in Amsterdam** als Nieuwe Maker van het Fonds Podiumkunsten.

Evi Filippou (GR/DE) begon met percussielessen toen ze zeven was. Elf jaar later studeerde ze af aan het Conservatorium van Volos met een eerste prijs. Ze verhuisde naar Berlijn om te studeren aan de Hanns Eisler Hochschule für Musik. Als mede-oprichter van het 'Opera Lab Berlin' heeft ze veel ervaring opgedaan met hedendaags muziektheater. In 2019 voltooide ze haar masterstudie summa cum laude. Vandaag reist Evi heel Europa rond als solist, improvisator en om op te treden met verschillende orkesten, jazz-, wereld- en hedendaagse muziekensembles.

John Farah (CA/DE/PS) maakt een eigen, hybride vorm van improvisatie, compositie en elektronische muziek. In zijn concerten is hij tegelijkertijd concertpianist en elektronica-producer. Hij verweeft improvisatie, jazz, techno, minimalisme en toonladders en ritmes uit het Midden-Oosten tot zijn eigen muzikale taal. Farah maakt deel uit van het Duitse Neue Meister-label en is ook visueel artiest.

Shishani Vranckx (NL/BE/NA) is singer-songwriter. Haar vocale stijl is beïnvloed door Afro-Amerikaanse en Afrikaans muziektradities. In 2015 zette ze samen met percussionist Sjahin During 'Namibian Tales' op: een akoestisch kwartet rond de muzikale tradities uit Namibië. In haar werk als antropologe en musicologe heeft Vranckx zich gespecialiseerd in hedendaagse Namibische muziek.

Een gesprek met Andrea Voets over Wings & Roots

Waar kom je vandaan? Niet voor iedereen is die vraag even gemakkelijk te beantwoorden. In onze geglobaliseerde wereld spenderen veel mensen hun leven tussen verschillende culturen en landen in. Ze verhouden zich tot al die plekken, maar zijn er nooit volledig thuis. Ze zijn deel van wat de 'Third Culture' genoemd wordt.

Hoe bouw je een identiteit op in die 'Third Culture'? Met die vraag in het achterhoofd stelde harpiste Andrea Voets in 2018 *Wings & Roots* samen. De voorstelling is het resultaat van wat ze zelf 'musical journalism' noemt en combineert muziek met een documentaire waaraan diepgaande onderzoeksjournalistiek voorafging. Sinds 2016 gebruikt Voets die procedure om emotionele blinde vlekken in onze maatschappij aan het licht te brengen.

Om *Wings & Roots* te creëren dook Voets als een onderzoekjournaliste in de thematiek van de 'Third Culture'. Zelf groeide ze in Brugge als Nederlandse op. Pas toen ze 18 jaar was, ging ze in Nederland wonen. 'Toen ik daar na acht jaar nog steeds de vraag kreeg wanneer ik zou vertrekken, besefte ik dat als ik al niet kon integreren, het gewoon onmogelijk is voor wie dan ook', vertelt ze. Het werd de drijfveer om *Wings & Roots* te creëren. 'Ik wilde begrijpen welke effecten opgroeien tussen culturen heeft op iemands karakter en identiteit.'

Voets ontdekte dat er een niche binnen de psychiatrie, namelijk de transculturele psychiatrie, zich precies daarmee bezighoudt. Ze verzamelde een groep muzikanten die net als zij hun leven over verschillende plekken en culturen verdelen. Percussionist Bodek Janke, toetsenist John Farah en zangeres en gitarist Shishani Vranckx hebben elk een andere ervaring met 'Third Culture'. Zij en Voets gingen voor de camera in gesprek met transcultureel psychiater Glenn Helberg. Het leverde 12 uur film op, waaruit Voets de documentaire voor *Wings & Roots* samenstelde. De therapiegesprekken doen inzien hoe belangrijk het is om je ongecompliceerd te kunnen verhouden tot al die deeltjes die je tot jezelf maken: de manier waarop je spreekt bijvoorbeeld, maar ook je waardesysteem. Het zijn aspecten die voor mensen uit de 'Third Culture' vaak een mengeling zijn', vertelt Voets.

Tussen de beelden van de therapiegesprekken voegde Voets ook mediafragmenten. We zien onder meer fragmenten van een speech die Theresa May in 2016 gaf. 'If you believe you're a citizen of the world, you're a citizen of nowhere. You don't understand what the very word 'citizenship' means', verkondigde May er. Het maatschappelijk debat, ook buiten het door de Brexit overrompelde Verenigd Koninkrijk, is doordrongen van dit soort nationalistische identiteitspolitiek. *Wings & Roots* maakt voelbaar welke gevolgen zulke uitspraken hebben op wie deel is van de 'Third Culture', op al die zogenaamde 'burgers van nergens.'

Dat gebeurt niet alleen door de mediafragmenten te confronteren met de getuigenissen van de vier muzikanten. We horen tijdens *Wings & Roots* ook hun muziek. Onder en tussen de documentaire spelen de muzikanten eigen nummers die ze samen arrangeerden. Alleen Bodek Janke wordt vanavond op het podium door percussioniste Evi Filippou vervangen. Voets koos de nummers zo dat ze een diepere betekenis geven aan de documentaire. De muziek werkt als een soort contrapunt en brengt datgene wat achter de feiten en woorden zit naar boven. 'Als je alleen de documentaire ziet, dan kan je *Wings & Roots* niet volgen. Alle elementen hebben elkaar nodig', legt ze uit.

De nummers die gespeeld worden, zijn even veelgelaagd als de achtergrondverhalen van hun makers. De muziek van Bodek Janke, die in een Pools-Russisch gezin geboren werd en in Duitsland en New York studeerde, heeft haar wortels in de jazz. Shishani Vranckx vermengt in de nummers die ze samen met haar band Namibian Tales maakt, de muzikale traditie van haar geboorteland Namibië met Westerse invloeden zoals soul en blues. Zo is het nummer *Tree Shade*, dat aan het einde van *Wings & Roots* klinkt, het resultaat van een intensieve muzikale dialoog met vier zangeressen uit de Kalahari-woestijn. Deze zangeressen zijn deel van de San, de oudste bevolkingsgroep op aarde. In hun liederen bouwen ze weefsels van samenzang en handengeklap, waar Vranckx een nieuw repertoire mee bouwde.

Maqam Constellation, *Shiraz Sketch*, *Quiet City B* en *Behold!* zijn vier stukken die John Farah in 2017 voor zijn plaat *Time Sketches* schreef. Farah werd in Canada geboren uit Palestijnse ouders en noemt zijn composities 'maximalistisch', omdat ze uit de meest uiteenlopende stijlen putten. Barok, elektronische dansmuziek, *ambient* minimalisme en melodieën uit het Midden-Oosten vinden er elkaar. In *Quiet City B* wordt een barokthema op piano bijvoorbeeld voortdurend herhaald om zo een minimalistisch deinend geheel te creëren. *Maqam Constellation* klinkt dan weer als een lange improvisatie op basis van Midden-Oosterse toonladders, vol wringende versieringen.

De muziek van Farah, Vranckx en Janke creëert iets nieuws door vrij te bewegen tussen de vele invloeden die ze meedraagt. Precies daarover gaat *Wings & Roots*. 'Het slaat op tegelijk vrij en verbonden zijn: in je relaties met mensen, plekken, talen en culturen. Het leven is niet 'of-of', maar 'en-en'. Ik hoop dat het publiek zich omhelsd mag voelen door wat ze in *Wings & Roots* meemaken', besluit Voets.

Anna Vermeulen